

Upptäck naturen i Vaxholm

Naturskyddsföreningen i Vaxholm

Upptäck naturen i Vaxholm

Vaxholm erbjuder en unik kombination av närhet till storstaden och stora möjligheter till naturupplevelser. Här finns vackra och kulturhistoriskt intressanta skärgårdsmiljöer och det stora naturområdet Bogesundslandet.

Omslagsbild: Eriksö med Pannkakan i förgrunden.

På Kullö finns ett naturreservat med skogs- och kulturlandskap som det såg ut för 100 år sedan. I denna broschyr vill vi berätta om fem lite mindre kända områden i Vaxholm, som alla är väl värda ett besök.

1

Killingen - Engarn

Killingeplatån är ett stort sammanhängande barrskogsbevuxet bergområde på Resarö. Bergplatåns sidor sluttar brant ner i omgivande fjärdar. Hällmarkstallskog förekommer på de högsta bergspartierna men blandbestånd av tall, gran och inslag av lövträd är vanligast. Grova granar och tallar i vissa områden vittnar om sparsam avverkning. Ett tätt lundområde domineras av ask och hassel. En större alsumpskog finns mitt i området. I söder mot Killingeviken kan man finna torrmarksväxter som backlök, skogslök, blodnäva och gaffelbräken. Fiskgjuse häckar i området vissa år och havsörn är ingen ovanlig gäst.

Vid **Engarn**, söder om Killingeviken, finns ett spännande kulturlandskap med spår av tidigare jordbruk, åkerholmar, inägor, slån-bärsbryn och fruktträd. Ett stort antal gamla ekar (inklusive 11 så kallade jätteekar med en omkrets på över 3,14 meter) står majestätiskt på rad på nordöstra delen av halvön. Engarns byförening bedriver ekologisk odling på åkern, och vissa år lyser fältet blått av lin i juli.

Hur kommer jag dit? Ta buss 670 till Engarn. Därifrån kan du antingen gå eller byta till buss 682/680 och åka till Storäng eller Löjvik.

Taltrast

Jätteekar vid Engarn

2

Eriksö

Eriksö är ett omtyckt friluftsområde på Vaxholms huvudö Vaxön. Det är det enda större sammanhängande grönområdet på ön där man kan promenera utan att känna påverkan från tätorten. Området utgör en halvö med fin utsikt över fjärdar och Bogesundslandet. Naturen, som är typisk för innerskärgården, domineras av barrblandskog med tall och gran, men har stora inslag av lövträd, bl.a. ek, al, bok, lind och björk. På den nordvästliga udden och på höjderna finns hållmarkstallskog, ibland med inslag av små knotiga ekar (hållmarksekar).

På vårarna översvämmas slänterna ner mot vattnet av blåsippor och vitsippor. Det finns gott om både sjöfågel och skogsfågel i området. Du kan till exempel träffa på snatterand, sångsvan, spillkråka och kattuggla.

Blåsippa

Fisktärnor

En jättegryta med spiralformiga repor är en spännande lämning från istiden som finns på höjden invid parkeringen.

Längst ut på udden i nordväst finns en grillplats med vindskydd. Sommartid är den inre delen av området en populär campingplats och i närheten finns en naturlig sandstrand. Rodd- och kanotverksamhet samt ett elljusspår bidrar också till en aktiv användning av området.

Eriksömaren, ett litet träsk vid områdets entré, är ett viktigt tillhåll för fåglar, grodor, salamandrar och fuktälskande växter som älgräs och svärdslija.

Hur kommer jag dit? Ta buss 670 till Eriksövägen. Gå Eriksövägen västerut ca 200 meter så är du framme vid friluftsområdet.

3

Blynässkogen

Vanlig groda

Blynässkogens slitna markskikt och stigar som går kors och tvärs vittnar om en omtyckt lekplats för dagis- och skolbarn. Kojor i varierande stadier av uppbyggnad eller förfall är säkert tillhåll för Borkaröware, "mamma, pappa, barn" eller indianer.

Naturtypen här är hällmarkstallskog, med inslag av lövträd som rönn och bok. På vårarna beger sig en stor mängd grodor iväg från sina vinterhålor i Blynässkogen mot diken och gölar i närheten där de kan leka.

Skogsområdet inringas av villabebyggelse, kyrkogården, idrottsplatsen och en större genomfartsväg. Närheten till staden och att den utgör den enda skogsdungen centralt på Vaxön, gör den omtyckt som utflyktsmål för förskolan, som uteklassrum och orienteringsskog för de närbelägna skolorna, samt

som en perfekt plats för lek på väg hem från skolan.

Hur kommer jag dit? Ta buss 670 till Kronängsvägen. Gå Ingenjörsvägen norrut förbi Pålsundskolan. Blynässkogen ligger på andra sidan om Vasavägen. Blynässkogen ligger också inom "vinkområdet" för buss 681. Hoppa av någonstans mellan kyrkogården och Vasavägen.

Block, hållar och klyftor stimulerar fantasin

4

Skogarna på Rindö

Tistelfjäril

Tofsmes

Stora skogen på Rindö erbjuder en omväxlande och varierad skog för härligt ostörda skogspromenader och bär- och svamplockning. Det relativt stora skogsområdet löper från Rindövägen ända ner till vattnet på norra sidan av centrala Rindö.

För att gynna den biologiska mångfalden är det viktigt med större, relativt ostörda skogsområden, eftersom dessa ger utrymme för en variation av livsmiljöer. Ju större område desto fler arter kan det hysa. I stora skogen på Rindö finns goda förutsättningar för arter som trivs i barr-, löv- eller fuktskog.

Skogen erbjuder allt från hällmarkstallskog och fuktig strandskog till brukad skog och fina svamp- och bärmarker. Gran, tall, ek, asp, björk, ask, hassel, rönn och lönnar ses vid stranden och även särläka och trolldruva - variationen är stor.

Vid strandkanten kan man få se häger och fiskgjuse. I skogen trivs räv, rådjur, häckande ormråk, flera arter hackspettar, mesar och ibland älg. Vid stranden finns fina platser att slå sig ner för picknick och för att lyssna till vågskvalpet.

Regementskogen är ett vackert skogsparti på det tidigare regementsområdet på östra Rindö. Adellövskog dominerar med stora knotiga gamla ekar, hassel, ask och en rik markflora. Orkidén skogsknipprot är rikligt förekommande. På en vårutflykt bland blåsippor och getrams kanske du får höra sång från steglits eller rödstjärt.

Hur kommer jag dit? Ta buss 688 från Söderhamnsplan i Vaxholm och åk via vägfärjan till Annedal, Rörängsvägen eller Rindö hamn (för Regementskogen).

5

Tynningö

Ekorre

Den trolska sumpskogen mitt på **Tynningö** är som gjord för grädvärgar och vildvittror. Bäckens som rinner genom området mynnar via en göl ut i insjön Stora Maren.

Tidvis är området översvämmat. Klipbal och gråal trivs i den sumpiga miljön och manngräs och kärrbräken är vanliga. I de branta omgivningarna består trädskiktet av ädellövträd och i fältskiktet finns trolldruva, spenört och särläka.

På 1800-talet grävdes stora diken så att vatten kunde rinna ut i insjön och ny, bördig åkermark tas i bruk. Man malde säden på våren eftersom man då kunde låta insjövatt-

net forsra ut i Saltsjön för att få kvarnstenarna i rullning. I söder korsar den gamla landsvägen området.

Hur kommer jag dit? Ta Vaxholmsbåt till Höganäs och därefter buss 689 till Solbergslingan eller Bygdegården.

Ormbär

Upptäck naturen i Vaxholm!

Människor mår bra av att vistas i natur och att ha grönska nära sig. Forskning har visat att det sänker blodtrycket, minskar stress och förbättrar barns motorik och koncentration. Stadens grönområden är också viktiga eftersom de genererar ekosystemtjänster. Bland annat dämpar dessa buller, fångar upp farliga partiklar ur luften och minskar avrinningen av förorenat dagvatten.

Vi vill inspirera till naturupplevelser i området där du bor. De finns, närmare och lättillgängligare än man kanske tror. "Upptäck naturen i Vaxholm" ingår i ett projekt inom Naturskyddsföreningen i Vaxholm, Naturskyddsföreningen i Stockholms län samt Länsförsäkringar Stockholm, med syftet att informera om skyddsvärd natur i närheten av länets tätorter.

Naturskyddsföreningen är landets största natur- och miljöorganisation. Omsorgen om miljön är vår drivkraft och vårt mål är ett hållbart samhälle. Bli medlem!
Ring 08-702 65 77 eller gå in på www.naturskyddsforeningen.se

Vill du veta mer om naturen i Vaxholm?
Gå in på www.naturskyddsforeningen.se/vaxholm

Naturskyddsföreningen
Vaxholm

